

Interwencja 5. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie

Celem interwencji jest wsparcie uprawy oraz wytwarzania materiału siewnego starych, ginących i rzadkich odmian roślin uprawnych. Oceną i rejestracją odmian zajmuje się Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych COBORU, który prowadzi krajowy rejestr odmian, dostępny na stronie:

<https://www.coboru.gov.pl/pl/kr/kr>

Wariant 5.1. Uprawa rzadkich gatunków lub odmian:

- odmiany regionalne lub amatorskie, wpisane do krajowego rejestru lub odmiany marginalne gatunków roślin rolniczych, wymienione w załączniku 4 do rozporządzenia PRŚK (i w tabeli poniżej),
- w I i IV roku uprawy danej odmiany z materiału siewnego kategorii kwalifikowany lub standard,
- w II, III i V roku uprawy tej odmiany jest dopuszczalna uprawa z materiału siewnego uzyskanego ze zbioru w poprzednim roku (w przypadku roślin 1-letnich i 2-letnich),
- w przypadku bylin wymagana jest uprawa z materiału siewnego kategorii kwalifikowany lub standard w I roku uprawy danej odmiany.

Wariant 5.2. Wytwarzanie materiału siewnego rzadkich gatunków lub odmian roślin:

- regionalnych lub amatorskich, wpisanych do krajowego rejestru lub odmian marginalnych gatunków roślin rolniczych,
- zgodnie z przepisami o nasiennictwie (tzn. przy utrzymaniu czystości i tożsamości odmianowej, prowadzenia dokumentacji plantacji oraz wykonywanych zabiegów i uzyskania świadectwa oceny laboratoryjnej),
- w przypadku gatunków rzadko uprawianych roślin rolniczych i warzywnych materiał siewny musi spełniać wymagania jakościowe określone w rozporządzeniu PRŚK.
- Wytworzony materiał siewny musi zostać poddany ocenie w laboratorium prowadzonym przy WIORiN lub innym akredytowanym laboratorium oceny materiału siewnego.

Płatność jest przyznawana do łącznej powierzchni uprawy danego gatunku lub odmiany nie większej niż 5 ha.

Beneficjentowi przysługuje zwrot kosztów wykonania oceny wytworzonego materiału siewnego (kosztów transakcyjnych), w wysokości nieprzekraczającej 20% wysokości płatności RŚK, jaką uzyska za realizację wariantu 5.2. za dany rok, w którym została dokonana ocena.

Tab. 3. Gatunki roślin, wpisane do krajowego rejestru odmian:

Pszonica zwyczajna ozima	Almari, Ostka Grodkowicka, Ostka Gruboziarnista Grodkowicka, Square Head Grodkowicka
Ziemniak	Aksamitka, Aster, Atol, Ceza, Dalia, Drop, Frezja, Ibis, Kolia, Lawina, Pierwiosnek, Ruta, Salto, Sonda, Wawrzyn, Zebra, Żagiel

Tab. 4. Gatunki roślin, wymienione w załączniku 4 do rozporządzenia PRŚK:

Gatunki roślin rolniczych (wariant 5.1.)
--

Rośliny zbożowe	Owies szorstki, proso zwyczajne, pszenica twarda
Rośliny oleiste i włókniste	Gorczyca sarepska, kminek zwyczajny, len zwyczajny-włóknisty, mak, rzepik
Rośliny pastewne	
Bobowate	Esparceta siewna, Komonica zwyczajna, koniczyna białoróżowa, koniczyna perska, lucerna chmielowa
Wiechlinowate	Kostrzewa nitkowata, kostrzewa owcza, mietlica pospolita, mietlica psia, mietlica rozłogowa, rajgras wyniosły, tymotka kolankowata, wiechlina błotna, wiechlina gajowa, wiechlina zwyczajna, wyczyniec łąkowy
Inne gatunki	Brukiew, kapusta pastewna

Gatunki rzadko uprawianych roślin rolniczych i warzywnych (wariant 5.1. i wariant 5.2.)	
Pszenica płaskurka, pszenica samopsza, żyto, krzyca, lnianka siewna (lnicznik siewny), nostryk biały, przelot pospolity, komonica błotna, gryka tatarska, lędzian siewny, soczewica jadalna, pasternak zwyczajny, sałata łodygowa (głębiki krakowskie)	

Gatunki rzadko uprawianych roślin zielarskich (wariant 5.1.)	
Bukwica zwyczajna, centuria pospolita (tysiącchnik), czosnek niedźwiedzi, fiołek trójbarwny, goryczka żółta, pierwiosnka lekarska, różaniec górski, turówka leśna, turówka wonna, wiązówka bulwkowa, arnika górską, arcydzięgiel (dzięgiel) litwor	